

ת"פ 47580/05/14 - מדינת ישראל נגד דגן א. ו.י.ן. 2006 בע"מ, חץ הצפון השקעות בע"מ, דוד כהן, תיסיר קוזאלי, כל העונות שיווק תוצרת חקלאית בע"מ, אליהו יזראלי

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 47580-05-14 מדינת ישראל נ' דגן א. ו.י.ן. 2006 בע"מ ואח'

בפני	כב' השופט ד"ר זאיד פלאח
המבקשת	מדינת ישראל
נגד	
המשיבים	1. דגן א. ו.י.ן. 2006 בע"מ 2. חץ הצפון השקעות בע"מ 3. דוד כהן 4. תיסיר קוזאלי 5. כל העונות שיווק תוצרת חקלאית בע"מ 6. אליהו יזראלי

החלטה

1. כנגד המשיבים הוגש ביום 26.5.14 כתב אישום, המייחס להם עבירות לפי חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד - 1984 וכן לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח - 1968 והתקנות על פיו. כתב האישום מתייחס להפעלת תחנת מעבר לא מורשית לפסולת, וזאת באתר מרכזי הנמצא ברח' קרן היסוד 1, אזור התעשייה קרית אתא, ובשטחים סמוכים לו, במשך כ- 6 חודשים. הדיון בתיק הפלילי קבוע בפני שופט אחר.
2. במקביל להגשת כתב האישום, הוגשה בקשה להוצאת צו זמני להפסקת עיסוק וכן להוצאת צו לשמירת הניקיון (להלן: "הבקשה"), לפיה ביקשה המבקשת להורות למשיבים להפסיק כל פעילות בשטחים נשואי כתב האישום וכן על פיניו כל הפסולת שהצטברה בשטחים אלה, ולהשיב את מצבם של האתרים לקדמותו - בקשה זו היא עניינה של החלטה זו.
3. ב"כ המשיבים טעו, שמדובר בעסק המתנהל במקום מזה כעשר שנים, וכי המשרד להגנת הסביבה התמהמה בפעולותיו כנגדו, שעה שמחומר החקירה עולה, כך לטענתו, שקיימים מסמכים הנוגעים לתחנת המעבר עוד משנת 2009. לביסוס טענה זו הוגש מטעם המשיבים תצהיר חתום ע"י מר תיסיר קוזאלי, שהצהיר שהטענה בדבר פעילות העסק משך 6 חודשים בלבד איננה נכונה, והוסיף שהעסק קיים מזה כ- 10 שנים, וכי טרם הפעלת העסק הוגשו בקשות לרישוי עסקים. בעדותו בפני טען תחילה מר קוזאלי, שהעסק קיים מאז שנת 2006, ולא משנת 2003, כעולה מתצהירו, ולא היה לו כל הסבר סביר מדוע כל האישורים שהוצגו, כולל אישור פנייה לכיבוי אש, מתחילים בשנת 2009, ולדבריו הוא לא קיבל כל תלונה או דרישה בעניין מפגע כלשהו במקום, על אף שהוא מנהל התפעול במקום. לשאלת ב"כ המבקשת

עמוד 1

המפורשת, ממתי החל המצהיר לעבוד בעסק, השיב שזה משנת 2012 - עד זה עשה עליו רושם גרוע, ותשובותיו היו סתמיות, למשל בנוגע למחסור במסמכים מלפני שנת 2006, והגדיל כאשר הודה בסוף חקירתו, שלמעשה הוא לא היה בעסק בשנת 2006 אלא רק משנת 2012. אני דוחה את גרסתו של עד זה, ומלבד עדותו הבלתי מהימנה לא הוגשה לי כל ראיה בנוגע להפעלת העסק משך שנים טרם הגשת הבקשה, כפי שטען ב"כ המשיבים.

4. חומר הראיות שהוגש לי מטעם המבקשת כולל מכתב מטעם גב' נורית שטורק, ס. מנהל ומתכנת מחוז חיפה במשרד להגנת הסביבה, ממנו עולה שהבקשה לרישיון עסק שהוגשה מטעם המשיבים נדחתה כבר לפני שנתיים, ואף נערך שימוע למפעילי התחנה. לא שוכנעתי, כאמור, שהעסק פועל מזה שנים רבות, ואף לא שוכנעתי שהמשרד להגנת הסביבה שקט על שמריו משך שנות פעילות העסק - בוצעו חקירות, הוצאו צווים והוגשו כתבי אישום נגד המעורבים. ב"כ המשיבים טען, שקיימת הוכחה לקיום העסק מאז שנת 2006, וזאת בדברי סני"צ חיים פדלון בפרוטוקול הדיון בעמ"י 10-11-26418 מיום 16.1.10 לפיהם בשנת 2007 ניתן היתר זמני לאתר - עיון בפרוטוקול מעלה, שלדברי סני"צ פדלון: "**... היתר זמני ב-2007 נתנו לאתר. הוא עשה תרגיל, הגיש בקשה לגזם והפך את זה לאתר פסולת מסוכנת**" - ומכאן, שלא רק שלא הוגשה בקשה להיתר לאתר פסולת, אלא שנעשה שימוש בהיתר לגזם לשם הפעלת סוג אחר של עסק.

5. הוגש לעיוני כתב אישום נוסף, בתיק פלילי 14-05-47794 בו הואשמו מר כהן יחד עם מר סלמן וחברת דגני עבודות עפר ומחזור בע"מ, בעבירות של הפעלת תחנת מעבר ללא רישיון עסק וללא תשתיות, ובנוסף בעבירה של אי קיום צו בית משפט. החברה מואשמת בביצוע עבירה נוספת שעניינה לכלוך רשות הרבים. בנוסף - ביום 27.1.13 הורשע מר כהן, יחד עם מר סלמן וחברת דגני עבודות עפר ומחזור בע"מ, בתיק פלילי 11-11-2016 של בית המשפט השלום בחיפה, בעבירות של איסור לכלוך והשלכת פסולת, גרימת מפגע ריח וזיהום מים, ובגזר דינו הטיל בית המשפט על מר כהן קנס ע"ס 25,000 ₪ או 4 חודשי מאסר תמורתו וכן התחייבות כספית ע"ס 20,000 ₪, להימנע מביצוע עבירה סומה משך 3 שנים.

6. נגד המשיבים הוצא צו מנהלי לשמירת הניקיון לפי סעיף 13ב' לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד - 1984, וגם לאחר חלוף המועד להשלמת ביצוע הצו - נטען כי נמצאה במקום פסולת. מר ואאל קבלאן, שהעיד בפניי, הגיש לעיוני דו"ח סיור מיום 19.9.14 שסומן ת/1, והוא תיאר בפניי את הממצאים בשטח, שפורטו בדו"ח הנ"ל, וכלשונו (פרוטוקול מיום 23.9.14 עמ' 7 שורות 16-27):

"ת. ... יש שני שטחים בקרן היסוד באזור התעשייה, אחד זה שטח פתוח שהם תפסו ושם שמים את כל המכולות שלהם שרשום עליהן דגן אוין, פסולת שנשפכה בכל מקום בכל שהטח.

ש. תסביר ביחס לחלקות?

ת. ביחס לשני השטחים שטח אחד שהוא השטח הפתוח מול גן אל נמצא בגוש 11599 חלקה 21. יש פה גרוטאות של אותה חברת דגן, בנוסף לעוד גרוטאה מאחורה, שתי גרוטאות ומשאיות. בתמונות 5-10 אפשר לראות את המתחם של תחנת המעבר שזה השטח השני שנמצא בגוש 11599 חלקה 25. בביקור הזה אחרי שניהלתי הליך חקירה ותפסנו בזמנו כלי רכב באותה פעילות שביצענו במהלך שנת 2013, הם לא הסדירו שום דבר, לא ראיתי שינוי, כ הזמן מכניסים פסולת, המתחם לא מסודר, אין שילוט

לתחנה, פסולת ביתית שנכנסה בביקור האחרון, מכולה של פסולת ביתית, ריחות ויש תשליכים מאותה מכולה. זה דוח עדכני וזאת תחנה לא מוסדרת".

7. מר קבלאן העיד בפניי באופן רציף ועקבי, ודברי גובו במסמכים ובצילומים, ואני נותן לדבריו מהימנות מלאה. שוכנעתי, שהמשיבים ממשיכים להכניס לאתר פסולת, שעה שמדובר במתחם שאינו עונה על הקריטריונים המחייבים, וללא היתר כדין.

8. ב"כ המשיבים טען לאפליה ואכיפה בררנית שעה שרוב העוסקים בתחום מתקיימים ללא כל רישיון והעיסוק מתבצע בידיעת הרשויות בתנאי שהם לא מהווים מפגע או מטרד. לדבריו - טענת האפליה היא נגזרת דוקטרינת ההגנה מן הצדק, שמשמעותה הענקת סמכות אינהרנטית לבית המשפט ליצור עיכוב הליכים שיפוטי מקום שבית המשפט סבור שהגשת הליך פלילי אינה צודקת, תוך שהפנה לפסק דין בעניין הגנה מן הצדק ופסק דין בעניין האכיפה בררנית.

9. בעדותו של מר ואל קבלאן בפניי, בנוגע לטענת האכיפה הבררנית, עולים הדברים הבאים (פרוטוקול מיום 23.9.14 עמ' 9 שורות 2-20):

"ש. אני אומר לך שבמפרץ חיפה ישנם עוד 6 מגרשי תחנות מעבר ולאף אחד אין רישיון: למשל אלבישר.

ת. אתה מדבר על מתחם גרוטאות ברזל. מבחינת המשרד שלנו יש הבדל בין מתחמי גרוטאות לברזל לבין תחנות מעבר לפסולת. תחנות מעבר לפסולת יש תקנות ברורות על פי חוק מה זה מעבר לפסולת.

ש. כמה תחנות מעבר יש באזור חוף שמן מפרץ חיפה?

ת. יש תחנת מעבר דנו של עיריית חיפה

ש. ולא של הרשויות?

ת. תחנת מעבר בקרית אתא של א. ניר, יש לה רישיון עסק. תחנת מעבר בקרית ביאליק ששמה אורוז שירותים ויש לה רישיון עסק. אלו זכורים לי, יש את דניאלי וגל מחזור. זה מה שאני זוכר והן מאושרות.

ש. כמה לא חוקיות יש?

ת. אני יכול לומר שכל תחנת מעבר לא חוקית אנו נכנסים לתמונה ואוכפים.

ש. כמה תחנות לא חוקיות יש באזור שפועלות גם כרגע?

ת. יש את הנושא של תחנה ללא רישיון עסק בכלל, להבדיל מתחנות מאושרות וגם שם יכולות להיות עבירות ואנו אוכפים אותן. תחנות לא מאושרות שאני לא יודע עליהן, אני לא יודע על זה. התחנה של הנאשמים לא מאושרת.

ש. הם היחידים שאין להם רישיון?

ת. כרגע אני לא זוכר שום תחנה אחרת שהיא לא מאושרת ובלי רישיון עסק"

10. מר קבלאן עשה עליו רושם מהימן, ושוכנעתי שטענת האכיפה הבררנית, שנטענה באופן כללי וללא כל ביסוס, לא הוכחה בפניי, ואני דוחה אותה. גם אם קיימת תחנת מעבר כלשהי, הפועלת ללא היתר, הרי ששוכנעתי שהמשרד להגנת הסביבה אוכף את החוקים ואינו "מעלים עין" מפעילות בלתי חוקית המתבצעת באזור שיפוטו.

11. לדברי ב"כ המשיבים, מרשיו פועלים ללא לאות למיצוי עניין הרישוי, ועל אף זאת טרם התקבלה תשובה פורמלית באשר לסיבת העיכוב. בחקירתו הנגדית של מר קבלאן הוא נשאל ע"י ב"כ המשיבים בנוגע לנ"ל, ותשובתו הייתה (פרוטוקול מיום 23.9.14 עמ' 10 שורות 11-16 ו-23-27):

"ת. ... מבחינת רישוי יש לנו במחוז חיפה של המשרד להגנת הסביבה נציג שמטפל בעניין של רישוי עסקים והנציג הזה פועל לפי פרוצדורה שמוכרת על פי חוק, כל בקשה לרישיון עסק מוגשת אך ורק לרשות מקומית והיא תמצא לנכון להוציא רישיון עסק לאותו מקום אז היא פונה למשרד הממשלה, כולל המשרד להגנת הסביבה, הבקשה מגיעה לנציג רישוי עסקים והוא דן בה על פי חומר שבידי. אני לא פונקציה לאשר או לא לאשר.

...

ש. אני מציג לך פניות שלי לגב' שטורק לרבות תזכורת. לא קיבלתי עד היום תשובה. מדוע?

ת. נודע לי לפני שובע על הגשת מכתב שלך שאתה מבקש רישיון עסק. עד כמה שידוע לי המחוז אמור להוציא לך בימים אלו מכתב תשובה ונודע לי מה רוח הדברים שהם בדיוק מה שאמרתי לפני כן, שהפרוצדורה היא הגשת הבקשה דרך הרשות המקומית ולא דרך מכתב ישיר למחוז דרכך"

12. גם טענה זו של ב"כ המשיבים, בעניין עיכוב בלתי סביר במתן התשובות מטעם המשרד להגנת הסביבה - לא הוכחה בפניי, ואני דוחה אותה.

13. בית המשפט אינו יכול ליתן יד להמשך עיסוק ללא היתרים כנדרש, וכפי שנפסק בתיק 11703-09-11 (שלום ראשל"צ) **המשרד להגנת הסביבה נ' יורם עטר** (פורסם בנבו):

"המשיב, אשר על דעת עצמו החליט כי בידו היתר להפעיל תחנת מעבר לפסולת, באין לו רישיון לכך, עוסק באיסוף פסולת במקום מסוים, קבוע, אליו מגיעות משאיות המשנעות פסולת רבה. הדבר נעשה בלא שהתנאים המחמירים שיש בהם כדי להגן על בריאות הציבור מתקיימים וממילא מפוקחים. פיקוח על קיום התנאים הללו, יעשה על ידי הרשויות באמצעות רישוי. מצב של איש הישר בעיניו יעשה בנושא בו אנו עוסקים, יש בו כדי להביא לפגיעה חמורה בציבור ובחיי אדם. מעשיו של המשיב, כפי העולה מתוך חומר החקירה, ואחזור ואפנה לתצלומים המצויים בתיק החקירה

המראים בבירור באילו סיכונים מדובר, משולים לאדם הנוהג ברכב כבד ללא רישיון נהיגה, ויתירה מזו, בלא שתהיה לו מיומנות בנהיגה ברחובות סואנים של עיר. הנתיר לו להמשיך ולסכן חיי אדם? ברור שלא!" (ההדגשות לא במקור).

14. במקרה שבפניי מדובר בהפעלת תחנת מעבר לא חוקית, ומבלי שיקוימו התנאים הנדרשים להפעלת תחנה כאמור, ונוכח התמשכותו הצפויה של ההליך הפלילי, ומאחר ואין זה נכון וראוי לאפשר המשך פעילות בלתי חוקית, העלולה לפגוע באיכות הסביבה, משך זמן ממושך, יש להיעתר לבקשה וליתן את הצו הזמני המבוקש. הרשויות סירבו עוד מלפני שנתיים מליתן רישיון עסק במקום, ועם כל הצער שסגירת העסק עלולה לגרום למשפחות רבות לאבד את פרנסתם - אין מנוס מקבלת הבקשה, וזאת, בין היתר, בכדי למנוע המשך קיום מפגעים סביבתיים, ובאיזון הנכון בין השיקולים השונים, גובר השיקול של הגנה על הסביבה על פני שיקולים אישיים של המבקשים ושל העובדים במקום.

15. סוף דבר - אני מקבל את הבקשה ומורה למשיבים כדלקמן:

(א) אני אוסר על קיום פעילות בתחנת המעבר ברח' קרן היסוד 1 קרית אתא.

(ב) אני אוסר על קיום פעילות בשטחים בגוש 11599 חלקות 20 ו-21.

(ג) המשיבים יפנו את הפסולת שהצטברה באתרים ובסמוך מחוצה להם, וזאת עד לא יאוחר מיום 1.12.14.

(ד) למסור לנציג המבקשת מדי שבוע עדכון בדבר תהליך הפינוי, בצירוף אישורי הטמנה.

(ה) להימנע מהכנסת פסולת נוספת לאתרים.

(ו) להימנע מלגרוס או למיין את הפסולת המצויה באתרים טעם העברתה.

(ז) לא שוכנעתי שבשלב זה, ובטרם יסתיים ההליך הפלילי, יש מקום להורות על השבת האתרים לקדמותם, ואף לא להורות על פירוק המבנים, והבקשה בעניין זה נדחית.

(ח) כל אחד מהמשיבים יחתמו על התחייבות כספית ע"ס 20,000 ₪, להבטחת מילוי תנאי החלטה זו.

(ט) צווים אלה ימשיכו יהיו בתוקף עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים בבית משפט זה, בתיק 47580-05-14.

המזכירות תשלח החלטה זו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ט תשרי תשע"ה, 23 אוקטובר 2014, בהעדר הצדדים.